

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی **صبح ایران** سه‌شنبه ۹ تیر ۱۴۰۵ – ۱۵ محرم ۱۴۴۸ سال بیست‌وهشتم - شماره ۷۶۳۴ – ۱۶ صفحه قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

یادداشت سیاسی
سیدعبدالله متولیان

خودی‌هایی‌که خواب دشمن را تعبیرمی‌کنند

تفاهمنامه امضاشده میان تهران و واشینگتن، از همان ساعات اولیه، به میدان مین روایت‌ها بدل شد. اما نکته درناک ماجرا اینجاست: پیش از آنکه رسانه‌های دشمن بتوانند دستگاه دروغ‌پراکنی خود را به کار بیندازند، این جریان‌های داخلی بودند که ناخواسته نارنجک را از چنگ دشمن ربوده و در سنگر خودی منفجر کردند. فضای مجازی لبریز از تحلیل‌هایی شده که در آن واژه‌های «تسلیم»، «شکست قطعی» و «عبور از همه خطوط قرمز» چون ویروس تکثیر می‌شود، بی‌آنکه سند و شاهد قابل توجهی برای این اتهامات سنگین ارائه شود. برای فهم عمق فاجعه، کافی است نگاهی به سازوکار رسانه‌ای این روزها بیندازیم. اولین پیش‌نیاز جنگ روایت، بی‌اعتمادی عمومی مردم به رسانه خودی (برج دیده‌بانی و مخبرات) است. فلان کانال پرمخاطب تلگرامی، بی‌آنکه از مفصاد دقیق تفاهمنامه خبر داشته باشد، با قطعیت از «واگذاری کامل برنامه هسته‌ای» می‌نویسد | **صفحه ۵**

یادداشت سیاسی
علی‌حسن حیدری

از اقرار تا قاقامه دعوا قوه قضائیه در برابر یک تکلیف ملی

امروز، مطالبه پیگیری رهبر معظم انقلاب و حقوق ملت ایران، صرفاً یک مطالبه سیاسی نیست، بلکه مطالبه اجرای قانون اساسی و عمل به تکلیف قانونی قوه قضائیه است. هرچه نقض حق بزرگ‌تر باشد، مسئولیت دستگاه عدالت نیز سنگین‌تر خواهد بود. در حقوق بین‌الملل نیز اصل بنیادین «مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها» مقرر می‌کند که هر عمل متخلفانه بین‌المللی، مسئولیت حقوقی ایجاد می‌کند و مرتکب مجرم است؛ باید پاسخگو باشد. همچنین قواعد شناخته‌شده حقوق بشردوستانه و اصل جبران خسارت، دولت‌ها را مکلف می‌کند که خسارات ناشی از اقدامات غیرقانونی را جبران کنند. بنابراین، مطالبه دادخواهی، نه یک خواسته احساسی، بلکه حقی است که هم در حقوق داخلی و هم در حقوق بین‌الملل به رسمیت شناخته شده است | **صفحه ۲**

یادداشت بین‌الملل
احسان شیخون

انرژی به‌مثابه سلاح راهبردی

تحولات اخیر نشان داد که ایران به تدریج در حال انتقال منطق بازدارندگی خود از حوزه نظامی به حوزه اقتصادی است. اگر در گذشته پاسخ متقابل نظامی مهم‌ترین ابزار افزایش هزینه برای طرف مقابل محسوب می‌شد، اکنون فشار بر بازار جهانی انرژی می‌تواند هزینه‌هایی به‌مراتب گسترده‌تر و عمیق‌تر ایجاد کند. دلایل این مسئله آن است که اقتصاد جهانی به‌شدت به ثبات بازار انرژی وابسته است و هرگونه اختلال یا حتی افزایش احتمال اختلال در یکی از مهم‌ترین گلوگاه‌های انتقال نفت جهان، آثار آن را از بازار نفت تا بازارهای مالی، زنجیره‌های تأمین، حمل‌ونقل دریایی، بیمه و تجارت جهانی گسترش می‌دهد | **صفحه ۱۵**

یادداشت ورزشی
فریدون حسن ادبیر گروهوروزی

انتقاد دشمنی نیست مزد ترس مان را گرفتیم

ما مزد «ترس‌مان» را گرفتیم. ما می‌دانستیم جام جهانی آسانی در پیش نداردیم. می‌دانستیم که دشمن هر کاری از دستش بربیاید برای شکست ما انجام می‌دهد. با وجود این به دشمن نباختیم، ما به ترس خودمان باختیم و این جای انتقاد دارد. بچه‌های تیم ملی در شرایط نابرابر تلاش کردند. کادر فنی هم همین‌طور، اما تمام این تلاش‌ها در سایه ترس بیپوده به نتیجه بهتر و عالی‌تر ختم نشد و این جای انتقاد دارد. این انتقادها به معنای دشمنی نیست. ما جام ملت‌های آسیا را در پیش داریم و فوتبال ایران باید با این انتقادها در مسیر رشد قرار گیرد، نه اینکه با سر کوب آنها با هم در پیله‌ای که دور خود تنیده باقی بماند و درجا بزند | **صفحه ۱۳**

مذاکره با امریکا یک اقدام تاکتیکی در چارچوب مصالح نظام و با اذن رهبری است و ربطی به کنار گذاشتن اصول دینی و سکولاریسم (چنان‌که یک مجری تلویزیونی مدعی می‌شود) ندارد. استفاده از عقلانیت و مصلحت در سیاست‌گذاری، به معنای پذیرش جهان‌بینی سکولار نیست. «عقل در خدمت دین»، با «حاکمیت عقل به جای دین» که شالوده‌ی سکولاریسم است یکی نیست

مذاکره با امریکا یک اقدام تاکتیکی در چارچوب مصالح نظام و با اذن رهبری است و ربطی به کنار گذاشتن اصول دینی و سکولاریسم (چنان‌که یک مجری تلویزیونی مدعی می‌شود) ندارد. استفاده از عقلانیت و مصلحت در سیاست‌گذاری، به معنای پذیرش جهان‌بینی سکولار نیست. «عقل در خدمت دین»، با «حاکمیت عقل به جای دین» که شالوده‌ی سکولاریسم است یکی نیست

مذاکره با امریکا یک اقدام تاکتیکی در چارچوب مصالح نظام و با اذن رهبری است و ربطی به کنار گذاشتن اصول دینی و سکولاریسم (چنان‌که یک مجری تلویزیونی مدعی می‌شود) ندارد. استفاده از عقلانیت و مصلحت در سیاست‌گذاری، به معنای پذیرش جهان‌بینی سکولار نیست. «عقل در خدمت دین»، با «حاکمیت عقل به جای دین» که شالوده‌ی سکولاریسم است یکی نیست

این اختلافات «حتی‌موجه» تا کی؟!!

تحلیلی بر اوج‌گیری اختلافات داخلی در موضوع مذاکرات

- غلامرضا صدقیان | سردبیر

اختلاف موافقان و مخالفان مذاکره با امریکا هر روز بیشتر و جنجالی‌تر می‌شود. در این نوشته فقط اختلاف دو دسته‌ای که هر دو خود را داخل جبهه انقلاب می‌دانند بررسی می‌شود.

در یک طرف کسانی سعی می‌کنند با دلایلی وضع فعلی را که ایران با «اجازه» رهبری در حال مذاکره است، تبیین و در درستی آن استدلال کنند. در طرف مقابل کسانی هستند که این دیدگاه‌ها را تبیین نمی‌دانند و می‌گویند بیشتر توجه است.

در سوی تبیین‌کنندگان، حسین صفار هرندی از مجمع تشخیص مصلحت می‌گوید: «در جنگ باید دائم در تدارک ایده‌های تازه باشیم و همیشه پشت سر هم نمی‌جنگند و گاهی هم مذاکره می‌کنند».

هرندی در واقع با بیانی رئالیستی یادآور می‌شود که در جنگ، مذاکره نشانه‌ی ضعف نیست (این ادعا را قالیباف و دیگران هم مکرر کرده‌اند)، بلکه می‌تواند ابزاری برای مدیریت هزینه‌ها و کسب زمان باشد. در تاریخ معاصر ایران، نمونه‌هایی نظیر پذیرش قطعنامه‌ی ۵۹۸ در جنگ تحمیلی یا حتی مذاکرات هسته‌ای در دوران امام شهید نشان داده که توقف موقت درگیری نظامی برای دستیابی به اهداف راهبردی، یک عقلانیت رایج در سیاست خارجی است. این رویکرد با نظریه‌ی «موازنه‌ی قوا» در مکتب رئالیسم همخوانی دارد. در این رویکرد، جنگ فقط یکی از ابزارهاست و نه هدف غایی. بنابراین سخن هر ندی رحتی از زبان یک سیاستمدار در طول تاریخ وقتی جنگی را برپا روزی به پایان رسانده باشد، و اکنون دنبال دستاوردهای پساجنگ باشد، نیز می‌توان شنید. در همین سوهمدی فزائلی عضو دفتر حفظ و نشر آثار امام شهید تلویحاً منتقدان مذاکره را فاقد اطلاعات درست و کامل می‌داند: «حرام دانستن مذاکره خلاف مشی رهبری و خلاف عقل است. به هر دلیلی ولی‌امر جامعه تصمیم گرفتند که این کار (مذاکره) الان انجام شود و اگر شخصی می‌خواهد ولایی عمل کند، وظیفه‌اش این است که تحقق پیدا کند. از کجا معلوم نظری که برخی منتقدان الان دارند همان «نظر دیگر» رهبر انقلاب باشد؟ کسی نمی‌تواند چنین حرفی بزند. نگاه باید رو به آینده باشد؛ برگشت به گذشته و ماندن در گذشته موردنظر نیست. هیچ تحمیلی در کار نبوده است؛ از فحوای پیام رهبری در باره تفاهم‌نامه نیز اینچنین برمی‌آید که هیچ تحمیلی در کار نبوده است».

باز در همین سو آقای حاجی صادقی نماینده ولی‌فقیه در سپاه پس از چند کنش‌وقوس در فضای رسانه یک نشست خبری برگزار کرد. ابتدا نقل قولی از سعید جلیلی در س‌سایت معاونت سیاسی سپاه منتشر شد که وی در دیدار با آقای حاجی صادقی گفته است: «به هیچ وجه منظور رهبری از بیان جمله 'بنده علی‌الاصول نظر دیگری داشتم' مخالفت با اصل مذاکره نبوده است بلکه ایشان در شیوه‌ی مذاکره و بر برخی بندهای تفاهم نظر دیگری داشتند». این سایت می‌نویسد که جلیلی گفته: «همه‌ی عزیزانی که در شورای عالی امنیت ملی به سند تفاهم رأی مثبت دادند از روی دغدغه و دلسوزی و با نگاه کارشناسی رأی دادند و هرگز نمی‌توان آنها را به مخالفت با رهبری متهم کرد». و سرانجام «دکتر جلیلی همچنین نسبت به افشای اسناد دارای طیفه‌بندی از طرف یکی از نمایندگان مجلس در رسانه ملی (تپویان) و نوع تحلیل‌های وی نقد جدی داشته است».

پس از انتشار این خبر در سایت معاونت سیاسی سپاه، کانال راه دیالمه وابسته به امیر حسین ثابتی (بدون تکذیب خبر از طرف خود جلیلی) اعلام کرد: «نقل قول سپاه از سعید جلیلی کذب است».

حاجی صادقی پس از این در نشست خبری از جلیلی خواست که به میان مردم بیاید و پاسخگو باشد: «آنچه از آقای جلیلی نقل کرده‌ام، بر اساس مطالبی است که از خود ایشان شنیده‌ام و امروز نیز همان مطالب را تکرار می‌کنم. از ایشان درخواست می‌کنم شخصاً درباره این موضوعات و حتی نسبت به نکاتی که بنده مطرح و نقد کردم، با مردم سخن بگوید. همچنین کسانی که در آن جلسات حضور داشته‌اند نیز می‌توانند در این زمینه برای تنویر افکار عمومی توضیح دهند».

حاجی صادقی نگاه کلیس نمایندگی ولی‌فقیه را هم تبیین کرد: «تخریب مذاکره‌کنندگان خلاف ولایت‌مداری است. رهبر معظم انقلاب با اقتدار، حکمت و شجاعت کشور را هدایت می‌کنند. بیان صریح ایشان مبنی بر اینکه «علی‌الاصول نظر دیگری داشتم» خود نشان می‌دهد که هیچ‌کس نمی‌تواند رأی را بر ایشان تحمیل کند و این سخن، نشانه اقتدار جایگاه ولایت است».

در این سو به همین سه اظهارنظر اکتفا می‌کنیم. این سه، نمایندگان مستقیم رهبری و وابستگان به بیت رهبر شهید و رهبر عالیقدر انقلاب هستند. و هر چند این را به خودی خود دلیلی بر صحت نظرات‌شان فرض نمی‌کنیم ولی می‌توان دلیلی بر مطابقت و نزدیکی نظرات‌شان با نظر حاکمیت و رهبری دانست، زیرا عرصه‌ی سیاست و حکومتداری چنین است و این جاقفط بحث راهبردی نیست که دنبال مغالطه‌ی مرعیت باشیم. از مجموع سخنان ش‌شان هم به‌روشنی برمی‌آید که حس کرده‌اند در طرف مقابل کسانی مدعی هستند «تفاهم به رهبری تحمیل شده»، «کار عمده‌تأ بدون اجازه ایشان جلورفته»، و «جنگیدن تا وقت نامعلوم نظر رهبری است».

در طرف مقابل کسانی (بیشتر مجری یا چهره تلویزیونی و صاحب برنامه‌های ثابت) هستند که دعای دیگری دارند. غلامرضا قاسمیان شخصاً تحلیلی می‌کند و با این پرسش که «چرا رهبری قبل از امضای تفاهم‌نامه جلوی آن را نگرفتند؟»، با مقایسه‌ای از صدر اسلام تلویحاً مذاکره‌کنندگان را «وصل به شبکه پیود» می‌داند و استدلال می‌کند که «اجازه مذاکره صادر شد تا منافقین آدولت و مذاکره‌کنندگان ا به مردم معرفی شوند».

به‌نظر می‌رسد یکی از دلایلی که اشخاص منصوب امام شهید یا نمایندگان رسمی او وارد صحنه شدند موضوع را تبیین کنند همین است که فردی خارج از این دایره برای رهبری چنین «نیت‌های پنهان» و مقاصد پشت‌پرده برترشد. برخی به قاسمیان گفته‌اند نباید مطلقاً هر مذاکره‌ای راضی کنی و در بوق جنگ بدمی، زیرا همین که اکنون این‌جا هستی و سخنرانی می‌کنی و در زندان سعودی نیستی، محصول یک مذاکره بین وزارت خارجه دو کشور بوده است. باز در این سو مهدی جمشیدی مجری برنامه «سنجه» در صداوسیما دعوی خاصی دارد: «مسئولان می‌گویند رهبری یک حرف می‌زند و ما می‌رویم کارسازی می‌کنیم و کار خودمان را می‌کنیم. ایران نیازی به مذاکره با امریکا ندارد.» البته این که مسئولان چنین حرفی زده باشند، در هیچ کجا گفته نشده است، و این صرفاً حدسیات و استنباط این مجری است.

پروتکل‌های ایمنی و سلامت در تشییع میلیونی رهبر شهید

● **طراچینری | خبرنگار گروه اجتماعی**

■ پیش‌بینی می‌شود ۲۰ تا ۱۵ میلیون نفر در تهران در مراسم تشییع بیکر رهبر شهید انقلاب حضور پیدا کنند.بپهی است حضور چنین جمعیتی آن‌هم در گرمای میانه گرم‌تر تن ماه‌سال می‌تواند ازدحام و فشار جمعیت شدیدی را ایجاد کند و نیازمند اندیشیدن تدابیر لازم و همچنین آموزش و آگاهی‌بخشی به خود مردم است تا از بروز حوادث احتمالی پیشگیری شود. بر همین اساس جمعیت هلال احمر توصیه‌هایی برای حضور در جمعیت‌انبوه ارائه کرد | **صفحه ۳**

آرامش و نشاط در سختی‌ها درس بزرگ عاشورا برای زندگی ماست

● **حبوبه‌فرهانی | خبرنگار گروه سبک زندگی**

خوانشی از آموزه‌های شادی و آرامش‌شهادی که بیلا در گفت‌وگوی «جوان» با حجت‌الاسلام والمسلمین ابراهیم بهاری، استاد حوزه و دانشگاه | **صفحه ۸**

او سپس با چند نقل‌قول از افرادی در گذشته، می‌گوید باید انتقام خون امام شهید را بگیریم چون سیاست دینی ما چنین می‌گوید ولی هیچ چیزی حتی امام کشی مانع جریان روشنفکری (مذاکره کنندگان) برای مذاکره با امریکا نمی‌شود، و سپس نتیجه می‌گیرد که «سیاست رسمی ما دینی نیست و سکولار است».

ادعای آقای جمشیدی که سیاست رسمی کشور را «سکولار» می‌خواند، مبتنی بر تعریفی نادرست و سطحی از سکولاریسم است. سکولاریسم در علوم سیاسی به معنای جدایی نهاد‌های دینی از قدرت سیاسی و تدوین قوانین مستقل از شرع است. در یک نظام سکولار، دین به امور خصوصی افراد محدود می‌شود و در تصمیم‌گیری‌های کلان جامعه نقش تعیین‌کننده‌ای ندارد. آیا اکنون ما چنین‌ایم؟! نظام جمهوری اسلامی ذاتاً غیرسکولار است و نهاد روحانیت و فقا‌هت، هسته‌ی مرکزی قدرت را شکل می‌دهد. از طرفی انجام مذاکره در شرایط خاص، به معنای کنار گذاشتن اصول دینی و روی آوردن به سکولاریسم نیست. مذاکره با امریکا نیز یک اقدام تاکتیکی در چارچوب مصالح نظام و با اذن رهبری است و ربطی به کنار گذاشتن اصول دینی و سکولاریسم ندارد. استفاده از عقلانیت و مصلحت در سیاست‌گذاری، به معنای پذیرش جهان‌بینی سکولار نیست. «عقل در خدمت دین»، با «حاکمیت عقل به جای دین» که شالوده‌ی سکولاریسم است یکی نیست.

بعید است که در جبهه انقلاب کسی به انتقام رهبر شهید فکر نکند. ولی آنچه هست این است که روش‌ها متفاوت است. این‌جا فرصت بحث فلسفی و نشان دادن مغالطه‌های بزرگ این ادعاها مثل «توسل به نظرات افراد» و نیز جای بحث دینی و تاریخی و آوردن مثال‌های نقض نیست. ولی دست‌کم می‌توان گفت سیاست رسمی، دست چه کسی است؟! دست چند مذاکره‌کننده که یک متن تفاهم را بیست‌وچندبار بین شعام و رهبری تبادل کرده‌اند؟! آنگاه چه کسی باید مدعی سیاست رسمی شود، خود نظام و بیت رهبری و نمایندگان رسمی او در مجمع تشخیص و سپاه و دفتر بیت؟ یا مجریان تلویزیون؟!

در همین تلویزیون فرد دیگری به نام حسین حسینی از سخنان یکی از کارشناسان (مهدی محمدی مشاور قالیباف) انتقاد می‌کند که چرا گفته است در تبادل آتش‌های اخیر «تفاهقی نیفتاده است و امریکایی‌ها چند جای تکراری را زده‌اند و رفته‌اند». محمدی به این سخنان واکنش نشان داد و نوشت: «در این برنامه با لحنی تمسخرآلود و بدون اینکه اساساً متوجه حرف من شده باشند حرف نادرستی را به من منتسب کرده و آن را نقد کرده‌اند. خواهش می‌کنم بخش آخر فایل صوتی من را که پاسخی به این تحریف است، در همان برنامه پخش بفرمایند». محمدی در آن فایل صوتی می‌گوید که «امریکایی‌ها در این تبادل آتش‌ها هیچ چیزی به دست نیاوردند و از همان جاهایی که مکرراً بمباران کرده‌اند، دوباره ما به سمت آنان شلیک کرده‌ایم». و این را نشانه‌ای از ناتوانی و شکست امریکایی می‌گیرد.

مسئله فرامتن این دعوا آن نیست که چرا مجری تلویزیونی با مثلاً مخاطبان خیلی بیشتر از کانال تلگرامی ۱۳ هزارنفری محمدی سخنان او را تحریف می‌کند و بعید است که پاسخ او را هم منتشر کنند، مسئله اصلی آن است که چرا تلویزیون مشاور قالیباف را رصد می‌کند تا از حرفی را بیرون بکشد و با تغییر در آن، علیه موافقان مذاکرات فعلی چیزی برترشد؟! | **بقیه در صفحه ۲**

انالله و انالیه راجعون

برادر گرامی جناب آقای قنبری

قام مقام محترم موسسه فرهنگی هنری زمندان اسلام

در گذشت ایسوی گرامیتان را تسلیت عرض نموده، از خداوند منان برای آن مرحوم رحمت واسعه الهی و برای جنابعالی و سایر بازماندگان صبر وشکیبایی مسئلت دارم.

موسسه فرهنگی، هنری زمندان اسلام

انالله و انالیه راجعون

برادر گرامی جناب آقای قنبری

رئیس محترم هیئت مدیره شرکت پیام آوران نشر روز

در گذشت ایسوی گرامیتان را تسلیت عرض نموده، از خداوند منان برای آن مرحوم رحمت واسعه الهی و برای جنابعالی و سایر بازماندگان صبر وشکیبایی مسئلت دارم.

شرکت پیام آوران نشر روز